

گروه هدف: بیماران محترم

تهیه کننده: واحد آموزش دفتر پرستاری

آبان ۱۳۹۸

همدان - پل پیشاهنگی ۴-۳۸۲۲۴۰۰۳-۰۸۱

سکته مغزی

سکته مغزی یک آسیب حاد مربوط به سیستم عصبی است که در آن، جریان تامین کننده مواد مغذی و اکسیژن قسمتی از مغز قطع می شود. در نتیجه، عملکرد عصبی ناحیه آسیب دیده مختل می شود. به بیان دیگر اگر خونرسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف گردد، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد. این وضعیت را اصطلاحاً سکته مغزی می نامند. سکته مغزی در مردان بیشتر از زنان است و می تواند موجب تظاهرات عصبی زیادی مثل فلج نیمه بدن، اختلال تکلم و اختلال در راه رفتن شود.

علائم سکته مغزی

در بیشتر افراد علائم سکته مغزی به سرعت و در عرض چند ثانیه یا چند دقیقه بعد از انسداد رگ خود را نشان می دهند. علائم هر سکته مغزی بستگی به قسمتی از مغز دارد که دچار گرفتاری شده است. این علائم امکان دارد شامل موارد زیر گردد:

- ۱- ضعف و کرختی صورت و بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن و فلج شدن آنها
- ۲- عدم تعادل و لنگ زدن
- ۳- اختلال در تکلم یا در درک کلام
- ۴- اشکال در بلع
- ۵- کرختی و سوزش قسمت های بدن - اشکال در درک وضعیت و موقعیت
- ۶- دو بینی - تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- ۷- سردرد شدید و ناگهانی
- ۸- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت - اختلال در قضاوت
- ۹- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- ۱۰- بی اختیاری ادرار و مدفوع
- ۱۱- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند

۱۲- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف. اگر سکته مغزی شدید باشد، قسمت هایی از مغز که کنترل تنفس و فشار خون را بر عهده دارند ممکن است گرفتار شده و یا اینکه ممکن است شخص به اغماز رفته و نتایج مرگباری را به دنبال داشته باشد.

عوامل تشدید کننده بیماری سکته مغزی

- ۱- سیگار کشیدن
- ۲- چاقی
- ۳- رژیم غذایی پرچربی یا پر نمک
- ۴- سن بیش از ۶۰ سال
- ۵- فشار خون بالا
- ۶- دیابت شیرین
- ۷- بیماری شریان کرونر
- ۸- سابقه خانوادگی سکته مغزی
- ۹- سوء مصرف الکل

کمک های اولیه در سکته مغزی

هنگام برخورد با بیمار سکته مغزی باید اطرافیان آرامش خود را حفظ کرده بیمار را در حالت سکون قرار داده و با اورژانس تماس بگیرند گاهی بیمار بی هوش می شود و به زمین می افتد و حتی قدرت تکلم را از دست می دهد . در این زمان نباید فریاد کرد و بدن بیمار را تکان داد . این اقدامات برای بیماران مبتلا به سکته مغزی غالبا وضع بیمار را وخیم تر می کند .

باید دگمه های لباس بیمار را باز کرد. اگر دست و پای بیمار در حالت انقباض عضلات باشد، باید بدن بیمار را محکم نگاهداشت . بسیاری از مبتلایان سکته مغزی استفراغ می کنند ، در حالت بیهوشی نمی توانند خود را کنترل کنند باید مراقب بوده غذاهای درون دهان خارج شود.

پیشگیری از سکته مغزی

- ۱- ورزش منظم
- ۲- استفاده از رژیم غذایی کم چربی و مصرف میوه ها و سبزی ها در رژیم غذایی روزانه
- ۳- عدم استعمال دخانیات
- ۴- کنترل طبی هرگونه اختلال مزمن مثل دیابت
- ۵- کنترل مرتب فشار خون و در صورت بالا بودن مراجعه به پزشک
- ۶- در بیماران دارای سابقه سکته قلبی و بیماران مبتلا به

فشار خون و دیابت مصرف روزانه آسپرین زیر نظر پزشک ۷- در صورت وجود علائم هشدار دهنده باید هر چه سریع تر به با پزشک مشورت کرد این علائم عبارتند از : گزگز ناگهانی و بی علت و یا ضعف و کرختی یک طرف بدن ، سردرد شدید ناگهانی ، تاری دید ، اشکال در تکلم ، لغزش یا نداشتن تعادل.

درمان

برای درمان سکته مغزی از روش جراحی و درمان با داروهای ضد انعقادی و ضد فشار خون و در برخی از موارد از روشهای فیزیوتراپی، کاردرمانی و گفتار درمانی استفاده می شود.

چهار علامت هشدار دهنده سکته مغزی را بشناسید.

- ۱- افتادگی گوشه لب هنگام لبخند زدن
- ۲- عدم توانایی در بالا بردن همزمان دو دست
- ۳- اختلال در تکلم (من و من کردن و لکنت زبان)
- ۴- حداکثر تا ۳-۴ ساعت بعد پزشکان می توانند او را نجات دهند